

10:e Nationella konferensen i palliativ vård

Konferensbok

18-19 november 2025

Palliativ vård – nya perspektiv

Palliativ vård – nya perspektiv

Välkommen till den 10:e Nationella konferensen i palliativ vård! Stockholm den 18 - 19 november 2025

År 2010 anordnades den första Nationella konferensen i palliativ vård.
Nu år 2025 får vi fira den 10:e Nationella konferensen med temat:

Palliativ vård – nya perspektiv

Välkommen till Stockholm för inspirerande och lärorika dagar som vill öppna för nya perspektiv i palliativ vård där vi försöker utmana tidigare normer och synsätt.

Vår förhoppning är att konferensen lyfter fram spännande, utmanande och intressanta frågor.

Brottas palliativ vård med identitet och kärnvärden då nya perspektiv innebär att palliativ vård behöver tillämpas under längre tid inom all vård och omsorg? Kommer gränserna mellan allmän och specialiserad palliativ vård att suddas ut? Kan Kloka kliniska val ses som en brygga till en vård där palliativa vårdbehov tillgodoses? Om något av ovanstående stämmer - vilka konsekvenser får det för utbildningar, samtal och hur vi pratar om palliativ vård i samhället?

De nya perspektiv som konferensen kommer att lyfta fram handlar bland annat om hur AI, genus, social utsatthet, kultur, psykisk sjukdom och det mångkulturella samhället påverkar palliativ vård. Vi hoppas kunna bjuda på många goda exempel på palliativ vård från olika delar av sjukvård och omsorg.

Den 10:e Nationella konferensen i palliativ vård är ett samarrangemang mellan Nationella Rådet för Palliativ vård (NRPV), Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län (PKC), Marie Cederschiöld högskola och Stiftelsen Stockholms Sjukhem.

Vi ser fram emot att träffa dig och tillsammans utforska nya perspektiv på palliativ vård.

Innehåll

Tisdag 18 nov

Tisdag 18 nov	09:00 - 10:30 Invigning	Plenum A1	1
Tisdag 18 nov	11:00 - 12:30 Existentiell utsatthet – när döden utmanar livet	A1	2
Tisdag 18 nov	11:00 – 12:30 En slang i kroppen	A2	3
Tisdag 18 nov	11:00 – 12:30 Att dö och sörja: olika religioners perspektiv	A4	4
Tisdag 18 nov	11:00 – 12:30 Civilsamhället i palliativ vård	C1+C2	5
Tisdag 18 nov	13:30 – 15:00 Omvårdnad i livet slut – där kompetens möter...	A1	6
Tisdag 18 nov	13:30 – 15:00 I ljuset av compassion...	A2	7
Tisdag 18 nov	13:30 – 15:00 Psykiatriska tillstånd i palliativ vård	A4	8
Tisdag 18 nov	13:30 – 15:00 Nationella perspektiv på palliativ vård	C1+C2	9
Tisdag 18 nov	15:30 – 17:00 Psykisk sjukdom som barriär till god palliativ vård	A1	10
Tisdag 18 nov	15:30 – 17:00 Att synliggöra sexuell hälsa...	A2	11
Tisdag 18 nov	15:30 – 17:00 Barnfamiljer som lever med svår sjukdom	A4	12
Tisdag 18 nov	15:30 – 17:00 Abstraktpresentation	C1+C2	13

Innehåll

Onsdag 19 nov

Onsdag 19 nov	09:00 - 10:30 Inledning	Plenum A1	14
Onsdag 19 nov	11:00 - 12:30 Kloka kliniska val	A1	15
Onsdag 19 nov	11:00 - 12:30 Genusaspekter i palliativ vård	A2	16
Onsdag 19 nov	11:00 - 12:30 När avsked pågår – sorg under sjukdomstiden	A4	17
Onsdag 19 nov	11:00 - 12:30 Kultur livet ut	C1+C2	18
Onsdag 19 nov	12:30 - 13:30 Öppen lunchdiskussion doktorander	A4	19
Onsdag 19 nov	13:30 - 15:00 AI inom palliativ vård	A1	20
Onsdag 19 nov	13:30 - 15:00 Konsultverksamhet i palliativ vård	A2	21
Onsdag 19 nov	13:30 - 15:00 Samtal om livsviktiga frågor	A4	22
Onsdag 19 nov	13:30 - 15:00 Abstraktpresentation	C1+C2	23
Onsdag 19 nov	15:20 - 16:00 Avslutning	Plenum A1	24

9:00-10:30

Lokal: Plenum A1

Invigningen

Bertil Axelsson	<i>NRPV:s ordförande, läkare och professor emeritus i palliativ medicin</i>
Elisabet Lann	<i>Sjukvårdsminister</i>

Välkomsttal

Roger Klinth	<i>Rektor Marie Cederschiölds högskola</i>
Erik Wassberg	<i>Sjukhusdirektör Stockholms sjukhem</i>
Maria Ohlson Andersson	<i>Närsjukvårdsdirektör och förvaltningschef SLSO</i>

Underhållning

Emil Jensen	<i>Artist, låtskrivare, scenkonstnär, kåsör m.m.</i>
-------------	--

Efter sina hyllade Sommarprat och Vinterprat i Sveriges Radio, har Emil de senaste åren turnerat med sina föreställningar för fullsatta hus genom hela landet, på allt ifrån Dramaten till Way Out West, från Ale Stenar i söder till Kiruna i norr. Emils mångsidighet som artist har resulterat i en rad utmärkelser. Han har bland annat fått Gustav Fröding-priset för sin lyrik, Evert Taube-priset för sitt låtskrivande, Karl-Gerhard-priset för sina shower, mängder av miljöpriser och nominerats till Martin Luther King-priset för civilkurage. I bagaget finns åtta rosade album, fyra böcker och ljudböcker med artistens säregna mellansnack. Vidare hör vi Emil som krönikör i Sveriges Radios "Godmorgon världen" och återkommande i "Tankar för dagen". Emil kommer som alltid att blanda tal och musik, allvar och humor kring tematiken kulturens förmåga att ge kraft, mening och tröst i vård och (om)sorg.

Inspirationsföreläsning

Mod att våga följa sina drömmar

Ida Kjos	<i>Prisbelönt fd advokat och chefsjurist, opinionsbildare, skribent och talare</i>
----------	--

Föreläsningen lyfter Ida Kjos mod, förändrings-arbete, självutveckling, sårbarhet, ledarskap, självledarskap och livsviktiga insikter efter förlusten av sin tvillingsyster Elin. Hon tar publiken med på en interaktiv resa där både skratt, gråt och livskraft väcks. Ingen lämnas oberörd.

Moderator

Annika Cederholm	<i>Sjuksköterska, verksamhetschef, Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län</i>
Anette Alvariza	<i>Specialistsjuksköterska, professor i vårdvetenskap inriktning palliativ vård, Marie Cederschiöld högskola och Stockholmssjukhem, vetenskaplig ledare Palliativt kunskapscentrum</i>

11:00 - 12:30

Lokal: A1

Existentiell utsatthet – när döden utmanar livet

Moderator: Carina Lundh Hagelin *Sjuksköterska, professor vid Marie Cederschiöld högskola*

Existentiell utsatthet

Existentiell utsatthet uppstår när livets skörhet blottas. Trots att patienter omges av nära och kära, upplever de en existentiell ensamhet. De hamnar i en "glaskupa", avskilda från den friska världen eftersom de inte längre delar samma framtid.

Stöd från familj och vård är avgörande för att göra lidandet uthärdligt, men det finns situationer som aldrig går att dela helt ut. Sådana situationer aktiverar den existentiella ensamheten, som i sig är lidandets motor.

Peter Strang

*Professor emeritus i palliativ medicin, onkolog och författare.
Karolinska Institutet och Stockholms sjukhems FoUU*

Livslänkar – coping vid existentiell utsatthet

Livslänkar är copingstrategier betydelsefulla för människor som lever i existentiell utsatthet nära döden. Det är strategier som känslomässigt balanserar utmanande känslor döden kan väcka med dess motsats, det som är eller det som symboliserar liv. Att länka sig till liv innebär inte ett förnekande av situationens allvar men det öppnar möjligheter för alla berörda att vila från känslor som väckts av att döden tagit plats i vardagen. Att ha tillgång till livslänkar är dessutom stödjande genom att de underlättar för var och en att närma sig döden på ett eget sätt och i egen takt.

Trygghet och gemenskap, hopp och mening är exempel på livslänkar som har stor betydelse vid existentiell utsatthet. Vad kan då personal göra för att stödja patienters och närståendes livslänkar?

Lisa Sand

Socionom och med dr. Pensionär verksam som föreläsare och handledare inom palliativ vård

Arbetsätt för att möta existentiell utsatthet

I en god vård och omsorg ska människan få sina andliga och existentiella behov tillgodosedda. När döden utmanar livet ställs därför stora krav på medarbetare inom vård och omsorg. Hur uttrycks behov och vilka verktyg får medarbetarna? Vi delar exempel ifrån vårt tvärprofessionella förbättringsarbete inom den andliga och existentiella vården på Ersta.

Emma Swanström

Områdeschef Ersta äldreboende

Bentham Brodin

*Diakon och tidigare chef för Ersta kyrka, Programchef diakoni,
Svenska kyrkans utbildningsinstitut*

Katarina Hellberg

*Överläkare Ersta palliativa klinik. Läkarchef och tf vårdenhetschef
för Erstas palliativa vårdavdelning*

11:00 – 12:30

Lokal: A2

En slang i kroppen

Moderator: Christel Hedman *Överläkare, specialist i onkologi och palliativ medicin. Docent, forskare vid Karolinska Institutet och Lunds universitet, Stockholms Sjukhem och Palliativt Utvecklingscentrum Lund*

När är en slang i kroppen bästa lösningen?

I vissa situationer kan en slang i kroppen vara en bra lösning för bättre symptomlindring. I den här föreläsningen kommer några patientfall att beskrivas och deras symtom och varför en eller flera slangar kan minska deras symtombörda och kanske också förlänga livet i vissa fall. Alternativa lösningar kommer också diskuteras samt för och nackdelar med slangar – och hur proceduren att få slangarna till.

Tora Campbell-Chiru *Överläkare, specialist i allmän kirurgi, diplomerad i palliativ medicin. Onkologkliniken Södersjukhuset*

Enteral nutrition – stöd vid sen palliativ vård och vid livets slut” och ”Hur planerar vi för vidare vård med olika slangar?”

I den här föreläsningen kommer stödmaterial framtaget som komplement till vårdhandboken att presenteras. Hur kan vi tänka kring enteral nutrition i ett sent skede och vid livets slut?

Hur kan vi efterlikna den naturliga processen med minskad aptit och inte skapa besvärliga symtom? Och vem ansvarar för ”slangen”? Är det den specialiserade vården, primärvården eller den kommunala vården? Och vad kan delegeras och till vem?

Lisa Sörell *Specialistsjuksköterska i palliativ vård och onkologi. Palliativa konsultteamet, Akademiska sjukhuset, Uppsala*

Att tappa eller inte tappa, det är frågan?

Vad är POCUS? Och vilka är indikationerna och kontraindikationerna för buk- och pleuratappning? Vad kan man göra i hemmet och vad behöver göras på sjukhus? Och när ska man tänka att det är dags för ett kvarliggande tunnelerat dränage?

Johan Fridgren *Överläkare, specialist i allmänmedicin och palliativ medicin. Doktorand på Karolinska Institutet. ASIH Stockholm Södra*

11:00 - 12:30

Lokal: A4

Att dö och sörja: olika religioners perspektiv

Moderator: Malin Lövgren *Professor i vårdvetenskap inriktning palliativ vård, Marie Cederschiöld högskola*

Det samtida religiösa landskapet i Sverige

Sverige är ett land som ofta beskrivs som ett av världens mest sekulära, men som samtidigt präglas av religiös och kulturell mångfald. Föreläsningen bjuder in till reflektion kring tro, sekularitet och mångfald i dagens Sverige.

Emma Lundberg *Fil. dr. i vårdvetenskap, forskare vid Göteborgs universitet*

Panelsamtal om döden, sorg och vård

Företrädare för olika samfund reflekterar kring områden relaterat till förberedelse för död, olika sätt att förstå döden, ritualer kring den döda kroppen och olika perspektiv på sorg. Fokus kommer att vara på olika synsätt och traditioner och hur detta kan påverka patient och familj men också vårdpersonal.

Anna Nachman *Begravningsansvarig på Judiska församlingen i Stockholm och skribent på Fokus*

Camilla Winberg Österberg *Arbetsledande sjukhuspräst, Sjukhuskyrkan, Karolinska Universitetssjukhuset Solna*

Tahir Akan *Sjukhus-imam i Region Stockholm och Sveriges muslimska förbund*

11:00 - 12:30

Lokal: C1+C2

Civilsamhället i palliativ vård

Moderator: Petra Tegman *Programchef palliativ vård och äldreomsorg, Betaniastiftelsen*

Utveckling och utvärdering av Kraftens Hus som social innovationsmodell för ett mer individanpassat och hållbart hälso- och sjukvårdssystem

I föreläsningen presenteras ett projekt som startade i mars 2025 med syfte att utveckla och utvärdera en ny modell för social innovation Kraftens Hus - en mötesplats för cancerberörda där kunskap, gemenskap och stöd förenas.

Projektet undersöker vad som fungerar, för vem och i vilket sammanhang, med målet att ta fram en generaliserbar modell som kan anpassas till andra patientgrupper. Vi hoppas att den nya kunskapen ska kunna visa hur civilsamhället kan spela en större roll inom vård och välfärd, och bidra till ett mer individanpassat och hållbart system.

Johanna Hög Nordberg,

Leg. apotekare, med. dr., forskare vid Karolinska Institutet och processledare vid Regionalt Cancercentrum Stockholm Gotland

Lotta Forsberg

Verksamhetsledare Kraftens hus Stockholm och Gotland. Sjuksköterska, MSc kvalitetsförbättring och ledarskap inom hälsa och välfärd.

Tillsammansprojektet

Äldre personer och individer med livshotande sjukdomar, liksom deras närstående, upplever ofta ensamhet och otillräckligt stöd i vardagen. Föreläsningen presenterar de första stegen inom Tillsammansprojektet, som syftar till att utforska och utveckla en svensk folkhälsomodell där samhällskontakter används för att stärka det sociala, praktiska och existentiella stödet för personer med livshotande sjukdomar och palliativa vårdbehov – samt deras närstående – utöver vad vården i dag kan erbjuda.

Dröfn Birgisdóttir

Fil. dr. medicinsk vetenskap, folkhälsovetare & leg. fysioterapeut. Forskare vid Palliativt Utvecklingscentrum vid Lunds universitet och Region Skåne.

Social gemenskap för isolerade äldre som är i behov av extra stöd och hjälp, volontärverksamhet som bygger nya nätverk mellan generationer.

Äldrekontakt är en ideell förening som med lokal volontärverksamhet bryter ofrivillig ensamhet samt social isolering hos ensamboende äldre, speciellt dem som har börjat få svårigheter att ta sig ut på egen hand och har svårare att upprätthålla och etablera nya sociala kontakter.

Föreningen arbetar med ett utvärderat och för Sverige unikt volontärkoncept, där de äldre med volontärers hjälp får möjlighet att regelbundet träffa andra i samma situation samt umgås över generationsgränserna.

Jessika Axtelius

Regionsansvarig koordinator Äldrekontakt

13:30 – 15:00

Lokal: A1

Omvårdnad i livet slut – där kompetens möter behov, vad gagnar patienten?

Moderator: Anette Alvariza *Specialistsjuksköterska, professor i vårdvetenskap inriktning palliativ vård, Marie Cederschiöld högskola och Stockholmssjukhem, vetenskaplig ledare Palliativt kunskapscentrum*

Munhälsa

Föreläsningen kommer att beskriva vad munhälsa är, och visa vilken inverkan munhälsan kan ha på en människas livskvalitet. Den vanligaste orsaken till ohälsa i munnen kommer att belysas. Vidare beskrivs hur vi i teamet kan förbereda oss för att vara rustade till att hjälpa patienten med munhälsan. Hur gör vi när det blir svårt? Om hur beforskade metoder i kombination med en fråga kan bli nyckeln till framgång.

Lilian Fransson *Specialistsjuksköterska, vårdutvecklingsledare vid Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län*

Rosslig andnöd

Rosslig andning och andnöd är komplexa symtom i livets slut. I denna presentation problematiseras bland annat vätske- och näringsdropp i relation till rosslig andning och andnöd. Vidare diskuteras om och på vilket sätt lägesändringar och andra omvårdnadsåtgärder kan hjälpa vid olika former av rosslig andning och andnöd.

Kristina Zarins *Specialistsjuksköterska i palliativ vård, vårdutvecklingsledare Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län. Sjuksköterska Danderyds sjukhus, Stockholm*

Elimination

I denna presentation ligger fokus på elimination hos svårt sjuka personer i livets slut. Särskilt problematiseras åtgärder gällande urinkateter och förstoppning. Genom patientfall med perspektiv från patient, närstående och personal lyfts etiska resonemang. Beprövade omvårdnadsåtgärder utöver vad som kan utläsas i Vårdhandboken utlovas.

Hanna Palo *Specialistsjuksköterska i palliativ vård, SPSV Kungsholmen Stockholms sjukhem, Stockholm*

Hud och taktil beröring

I denna presentation kommer huden och dess betydelse i livets slut att lyftas. Huden är en viktig indikator för patientens mående. Därför kommer denna presentation belysa hur komplex omvårdnad gällande huden är. Vidare läggs fokus på taktil beröring – en omvårdnadsåtgärd när orden inte räcker till.

Rosanna Alex *Specialistundersköterska i palliativ vård, SPSV Kungsholmen Stockholms sjukhem, Stockholm*

13:30 – 15:00

Lokal: A2

I ljuset av compassion, meningsfullhet och hopp – ledarskap och medarbetarskap i palliativ vård

Moderator: Mattias Tranberg *Psykolog och forskare vid Palliativt utvecklingscentrum och specialiserad palliativ vård Ystad*

Compassion och självomsorg i palliativ vård

Compassion är en kärna i palliativ vård – men för att kunna möta andra med närvaro och värme behöver vi också vända omsorgen inåt. I denna föreläsning ges en introduktion till självmedkänsla som ett förhållningssätt som kan bidra till återhämtning, balans och hållbarhet i yrkesrollen. Du får med dig inspiration och några enkla verktyg för att integrera compassion och självomsorg i din vardag.

Gabriela Jones

Psykolog, specialist i arbets - och organisationspsykologi samt medförfattare till Compassionfokuserat ledarskap – en guide till den humana arbetsplatsen. Psykologbyrån Jones.

Meningsfullhet i vårdteamet

För att orka arbeta helhjärtat inom palliativ vård behöver vi som medarbetare känna meningsfullhet och uppleva omsorgstillfredsställelse. I denna föreläsning ges en överblick över källor till meningsfullhet och en uppmaning att blicka inåt och se hur vi kan stärka oss själva och tillåta andra att stärka oss.

Mattias Tranberg

Psykolog och forskare vid Palliativt utvecklingscentrum och specialiserad palliativ vård i Ystad.

Hopp och mening som möjlighet och drivkraft

Vad betyder hopp i palliativ vård – för patienter, närstående och vårdpersonal? I den här reflektionen beskrivs LIVETS TRIANGEL, en tankemodell för att lyssna och samtala med patienter om på vilka sätt livet gör ont, men även vilka resurser som står att finna utifrån tre aspekter; mening, identitet och relation. Samma tankemodell kan vara ett stöd i att identifiera behov och resurser hos såväl närstående som medarbetare.

Johan Sundelöf

Överläkare på Akademiska sjukhuset och specialist i geriatrik och palliativ medicin. Universitetslektor i geriatrik, och specialistutbildning i meningscentrerad terapi (logoterapi).

13:30 – 15:00

Lokal: A4

Psykiatriska tillstånd i palliativ vård

Moderator: Linda Björkhem
Bergman

*Professor och överläkare i Palliativ Medicin vid Karolinska
Institutet och Stockholms Sjukhem. Vetenskaplig ledare vid
Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län*

Psykiatriska tillstånd i palliativ vård

Föreläsningen kommer presentera olika psykiatriska tillstånd som man kan stöta på i vårt arbete inom palliativ vård med särskilt fokus på akuta tillstånd och dess hantering. Olika psykiatriska sjukdomsgrupper kommer att diskuteras och deras huvudsakliga symtom. Vidare kommer likheter med symtom vid psykiatriska sjukdomstillstånd och de symtom som finns hos patienter med palliativa vårdbehov att diskuteras.

Ludvig Ölund-Noreskär, *Överläkare på ASIH Stockholm Södra SPSV, Solberga
Stockholm Södra. Specialistläkare i psykiatri och palliativ
medicin*

CAPSI-studien: Psilocybinbehandling vid cancerrelaterad depression

Upp till en tredjedel av patienter med cancer utvecklar depression, och det finns ett behov av mer effektiva och snabbverkande behandlingar. Psilocybin tillsammans med psykologiskt stöd är en ny behandling som undersöks inte bara mot vanlig depression, utan även behandling av ångest och depression i livets slutskede. CAPSI är en pågående randomiserad fas 2-prövning vid Karolinska Institutet som undersöker psilocybinbehandling vid cancerrelaterad depression. Studien genomförs i flera regioner i Sverige och följer deltagarna i sex månader.

Evana López *Doktorand samt studieläkare CAPSI, Institutionen för Klinisk
Neurovetenskap, Karolinska Institutet*

Patienter med psykossjukdom och tillgång till palliativa vård

Föreläsningen kommer ta upp de utmaningar som finns för patienter med psykossjukdom när de är i behov av specialiserad palliativ vård. Får dessa personer samma tillgång till palliativ vård som patienter utan psykossjukdom? Hur påverkar deras tillgång eller brist på tillgång till specialiserad palliativ vård deras sista tid och deras övriga vårdkonsumtion.

Jenny Bergqvist *Överläkare, Bröstcentrum, Capio St Görans Sjukhus,
Stockholm. Specialistläkare i onkologi och palliativ medicin.
Docent i onkologi, Institutionen för medicinsk epidemiologi och
biostatistik, Karolinska Institutet.*

13:30 – 15:00

Lokal: C1+C2

Nationella perspektiv på palliativ vård

Moderator: Staffan Lundström *Docent, överläkare FoUUI-enheten Stockholms Sjukhem. FoUU-ansvarig Svenska palliativregistret*

Nationella cancerstrategin – hur lyfter vi den palliativa vården?

Den nationella cancerstrategin pekar på att den palliativa vården behöver stärkas. Vilka åtgärder behövs för att kunna erbjuda en jämlik och välfungerande palliativ vård?

Mef Nilbert *Adjungerad professor i onkologi vid Lunds universitet, överläkare Skånes universitetssjukhus Lund. Sakkunnig i cancer på Socialstyrelsen, f.d. utredare för en uppdaterad cancerstrategi för Sverige*

Socialstyrelsens reviderade riktlinjer för palliativ vård – vad vill vi säga till våra beslutsfattare?

De reviderade nationella riktlinjerna för palliativ vård ska vägleda beslutsfattare vid prioriteringar som behöver göras för att skapa en god och jämlik vård. Vilka områden lyfter de kommande riktlinjerna och hur ska de implementeras? Information om reviderade palliativa begrepp.

Birgitta Pleijel *Projektledare Nationella riktlinjer palliativ vård, avdelningen för kunskapsstyrning för hälso- och sjukvård, Socialstyrelsen*

Palliativ vård inom kunskapsstyrningen – var hör vi hemma och hur kan vi påverka?

Den nationella arbetsgruppen för palliativ vård ska verka för en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård. Hur har gruppen arbetat fram till nu, hur ser det ut framöver och vilka reflektioner finns kring den palliativa vårdens plats i kunskapsstyrningen?

Ursula Scheibling *Överläkare Palliativt Utvecklingscentrum Lund, Region Skåne, ordförande Nationella arbetsgruppen för palliativ vård*

Ett reviderat nationellt vårdprogram palliativ vård – hur stöttar vi den patientnära vården?

Det första nationella vårdprogrammet för palliativ vård publicerades 2012 och mycket har hänt sedan dess. Vad har vi lärt oss på vägen, hur ser det ut idag, och hur ser utvecklingen ut framåt?

Elisabet Löfdahl *Överläkare palliativa sektionen Sahlgrenska Universitetssjukhuset Göteborg. Regional processledare palliativ vård, RCC-väst, ordförande nationellt vårdprogram Palliativ vård*

Avslutande panelsamtal

15:30 – 17:00

Lokal: A1

Psykisk sjukdom som barriär till god palliativ vård

Moderator: Jenny Lindberg *Specialistläkare i njurmedicin, Med Dr. Ordf i SFPM's Etikutskott*

I denna session, som anordnas av Svensk Förening för Palliativ Medicin (SFPMs) etikutskott, utgår vi ifrån ett antal patientfall där våra experter i panelen kommer att diskutera om och hur psykisk sjukdom kan utgöra en barriär till god palliativ vård, med fokus på etiska frågeställningar. Frågor som berörs är bland andra samverkan mellan specialistpsykiatri och palliativ vård, bedömning och handläggning av suicidrisk hos kroppsligt svårt sjuka patienter, vad man kan tänka på vid tidigare eller pågående missbruk samt handläggning av palliativa vårdbehov hos patienter med samtidig psykiatrisk tvångsvård.

Carina Modeus,	<i>Överläkare Palliativa Teamet, Växjö, Specialistläkare i Onkologi och Psykiatri</i>
Ludvig Ölund Noreskär,	<i>Överläkare ASIH Stockholms Södra, Specialistläkare i Psykiatri och Palliativ Medicin</i>
Sofia Mellgren	<i>Överläkare Ersta ASIH, Specialistläkare i Psykiatri och Palliativ Medicin</i>

15:30 – 17:00

Lokal: A2

Att synliggöra sexuell hälsa i palliativ vård: evidens, erfarenheter och framtida riktningar

Moderator: Viktoria Wallin *Sjuksköterska, fil. dr., Marie Cederschiöld högskola*

Perspektiv på sexuell hälsa i palliativ vård

Sexuell hälsa är en central men ofta förbisedd del av livskvalitet i palliativ vård. Sexualitet och intimitet är ofta omgärdade av tystnad, där tabun, normativa föreställningar och bristande kommunikation kan utgöra hinder i mötet. Forskning visar att vårdpersonal ofta upplever osäkerhet kring hur ämnet ska tas upp, vilket riskerar att ytterligare osynliggöra sexualitetens betydelser.

Denna föreläsning belyser aktuellt forskningsläge, patient- och närståendeperspektiv, samt betydelse av normmedvetenhet för att överbrygga hinder för god sexuell hälsa. Vidare presenteras praktiska verktyg för kommunikation och teamets roll i att möjliggöra samtal. Viktoria Wallin, sjuksköterska och fil. dr., Marie Cederschiölds högskola

Viktoria Wallin *Sjuksköterska, fil. dr., Marie Cederschiöld högskola*

Sexuell hälsa och kroppsuppfattning vid cancer och palliativ vård

Sexuella problem och en förändrad kroppsbild är vanligt till följd av cancer och cancerbehandling. Både cancer i sig och dess behandling kan leda till förändringar i sexuell funktion och tillfredsställelse. Det kan även skapa negativa känslor och tankar om kroppens funktion och utseende.

Presentationen kommer att beskriva cancer och cancerbehandlingens inverkan på sexliv och kroppsuppfattning hos unga vuxna som behandlats för cancer (både i barndom och som unga vuxna).

Kristina Fagerkvist *Leg. barnmorska, kontaktsjuksköterska gynekologisk cancer, fil. dr.*

Rebecca Skog *Genus- och folkhälsovetare, doktorand*

Att främja sexuell hälsa och livskvalitet efter bäckencancer: forskning och klinik

Resultat från studier om seneffekter efter strålbehandling mot cancer i bäckenområdet kommer att presenteras. Presentationen fokuserar på livskvalitet och sexuell hälsa hos kvinnor, inklusive effekter av sjuksköterskeledda interventioner och även hur tidigare erfarenheter av sexuell kränkning eller övergrepp påverkar hälsan. Du får också ta del av patienters upplevelser av en prehabiliteringsmetod (PRE-RT) som undersöker om tidpunkten för förebyggande insatser kan tidigareläggas för att främja vaginal och sexuell hälsa på lång sikt.

Linda Åkeflo *Med. dr., specialistsjuksköterska onkologi*

15:30 – 17:00

Lokal: A4

Barnfamiljer som lever med svår sjukdom

Moderator: Malin Lövgren *Professor i vårdvetenskap inriktning palliativ vård, Marie Cederschiöld högskola*

Att se barnet – olika perspektiv på barns behov inom palliativ vård

Denna föreläsning belyser hur olika perspektiv kan bidra till en fördjupad förståelse för barns behov inom palliativ vård. Syftet är att skapa utrymme för reflektion kring barnets plats, röst och rättigheter i vården. Genom att kombinera teori med konkreta exempel från kliniskt arbete ges förslag på hur samtal om döden och döendet med barn kan utformas på ett respektfullt och meningsfullt sätt. Presentationen syftar till att inspirera till ett mer barncentrerat förhållningssätt inom palliativ vård.

Kerstin Ivéus *Doktorand vid Marie Cederschiöld Högskola, specialistsjuksköterska och syskonstödare Lilla Erstagården*

Professionellt stöd till barn som anhöriga

Det finns olika strukturella och kontextuella utmaningar som förhindrar mötet mellan barn och professionella. Sekretess, föräldrars skyddsinstinkt, bristande kompetens och samarbete mellan olika professionella samt strukturen i organisation är avgörande faktorer för professionellas förutsättningar att stötta barn. Dessa utmaningar kan begränsa barnens möjlighet till delaktighet i en förälders sjukdom. Samtidigt ökad kunskap och insikt i komplexitet som kan uppstå, är avgörande för professionella att hantera i processen av stödsatser. Det viktigaste är att främja involvering av barn vid utformning av olika stödsatser.

Hakima Karidar *Specialistsjuksköterska i onkologi och palliativ vård, med. dr. ASIH-Lund och Palliativt Utvecklingscentrum i Lund*

Kärlek, kris och cancer – om att vara förälder till ett svårt sjukt barn

Tidigare forskning visar att föräldrar till barn med cancer löper ökad risk att drabbas av både psykisk ohälsa och relationsproblem. Föräldrars mående och relationsfungerande påverkar barn i allmänhet, och barn som genomgår svåra händelser såsom cancer i synnerhet. Idag saknas evidensbaserade interventioner som kan stötta föräldrapar efter att deras barn drabbats av cancer, trots att föräldrar särskilt rapporterar behov av stöd till dem som par. Sedan 2023 genomförs ett forskningsprojekt vid Uppsala universitet som syftar till att förbättra omhändertagandet av föräldrar till barn med cancer genom att utveckla och utvärdera parterapi.

Lisa Ljungman *Docent i medicinsk psykologi, leg. psykolog, forskare vid Uppsala universitet och Centrum för Cancerrehabilitering, SLSO, Stockholm*

15:30 – 17:00

Lokal: C1+C2

Abstraktpresentation

Moderator: Carina Lundh Hagelin *Sjuksköterska, professor vid Marie Cederschiöld högskola*

"Vi behöver de och de behöver oss", sjuksköterskors erfarenheter av att leda hemtjänstpersonalen som vakar över döende personer.

Laura Tolboom, Ulla Näppä, Lisbeth Kristiansen

Mittuniversitetet

Ambulanstransport av patienter nära döden – en intervjustudie med personal inom specialiserad palliativ hemsjukvård

Camilla Wall, Karin Blomberg, Helena Sjölin, Elisabeth Bergdahl

Örebro universitet

Fatigue hos män med metastaserad kastrationsresistent prostatacancer som genomgår livsförlängande behandling

Evelina Persson, *Region Jönköpings län, Sophiahemmet högskola,*

Teuta Shatri *Marie Cederschiöld högskola*

Smärta i livets slutskede hos patienter med cancer – en populationsbaserad studie om förekomst, smärtlindring och smärtskattningens roll

Christel Hedman, Ellis Slotman, Heidi Fransen, Yvette van der Linden, Natasja Raijmakers, Staffan Lundström

Stockholms Sjukhem, Karolinska Institutet, Netherlands Comprehensive Cancer Organisation, Leiden University Medical Centre

Användning av instrument för smärtskattning av patienter med cancer sista veckan i livet – en nationell kartläggning

Lisa Martinsson, Sussi Tegenborg, Per Fransson, Per Furst

Cancercentrum, Region Västerbotten, Umeå universitet, Karolinska institutet

En palliativ vård utanför den palliativa normen – efterlevandesamtal och registrering i palliativregistret vid strokeenheter i Sverige

Åsa Rejnö, Sophie Mårtensson

Skaraborgs sjukhus, Högskolan Väst, Trollhättan

9:00 - 10:30

Lokal: Plenum A1

Att finna ljus i mörkret vid livshotande sjukdom – en föreläsning om egna erfarenheter och andras

En praktiskt inriktad föreläsning om tröstande möten, acceptans och värdet av små omsorger.

Ullakarin Nyberg

Psykiater, överläkare, suicidforskare, författare,
Norra Stockholms psykiatri

Kliniska studier inom palliativ vård – utmaningar och möjligheter

Att göra kliniska studier i palliativ vård är ofta utmanande och kan vara svåra att genomföra på grund av både praktiska och etiska skäl. Samtidigt är det viktigt att den behandling vi ger vilar på bästa möjliga vetenskapliga grund. Vilka är utmaningarna med kliniska studier i palliativ vård och hur kan vi lösa dem? Och hur upplever patienter inom palliativ vård sin medverkan i kliniska studier?

Linda Björkhem-Bergman

Professor och överläkare i Palliativ Medicin vid Karolinska
Institutet och Stockholms Sjukhem. Vetenskaplig ledare vid
Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län

Förutsättningar för jämlik och personcentrerad palliativ vård

Under flera decennier har det sedan 1970-talet tillsatts statliga utredningar om palliativ vård och vård i livets slutskede. De har alla konstaterat ojämlika förutsättningar och påtagliga utvecklingsbehov. I Sverige dröjde det länge innan policy som stödjer palliativ vård infördes. Det första nationella policydokumentet för palliativ vård var Nationellt kunskapsstöd för god palliativ vård i livets slutskede, vilket började tillämpas 2013 samtidigt som Nationellt vårdprogram för palliativ vård. Praktiker, patienter, närstående, olika rapporter och forskningsresultat visar att det fortfarande finns ojämlika förutsättningar för palliativ vård. Därför initierade vi ett samarbetsprojekt om policyrespons och förutsättningar för palliativ vård på befolkningsnivå.

Joakim Öhlén

Professor vid Institutionen för vårdvetenskap och hälsa
samt Centrum för personcentrerad vård, Göteborgs
universitet, och universitetssjukhusöversjuksköterska vid
Palliativt centrum, Sahlgrenska universitetssjukhuset,
Göteborg

Cecilia Larsdotter

Professor vid institutionen för omvårdnadsvetenskap,
Sophiahemmet högskola, Stockholm

Moderator: Annika Cederholm

Sjuksköterska, verksamhetschef Palliativt kunskapscentrum
i Stockholms län

Anette Alvariza

Specialistsjuksköterska, professor vårdvetenskap
palliativ vård, Marie Cederschiöld högskola och
Stockholmssjukhem, vetenskaplig ledare Palliativt
kunskapscentrum i Stockholms län

Onsdag 19 nov

11:00 - 12:30

Lokal: A1

Kloka kliniska val

Moderator: Christel Hedman

*Överläkare, specialist i onkologi och palliativ medicin.
Docent, forskare Karolinska Institutet och Lunds
universitet. Stockholms Sjukhem och Palliativt
Utvecklingscentrum Lund*

Vad är kloka kliniska val – choosing wisely?

Bakgrund till vad choosing wisely är och hur arbetet med kloka kliniska val genomförs inom Svenska Läkaresällskapet.

Christel Hedman

*Överläkare, specialist i onkologi och palliativ medicin.
Docent, forskare Karolinska Institutet och Lunds
universitet. Stockholms Sjukhem och Palliativt
Utvecklingscentrum Lund*

Kloka kliniska val inom onkologin

Vad är lågvärde vård och kloka kliniska val inom onkologin? Beskrivning av hur Svensk Onkologisk Förening arbetat med kloka kliniska val och hur detta arbete kan genomföras i praktiken, med fokus på Jönköping och Stockholm

Maria Wolodarski

*Överläkare, med dr, specialistläkare i onkologi, ST-chef.
Karolinska Universitetssjukhuset, ME HHLH Huvud hals
hud lunga onkologi*

SFPMs arbete med "Kloka kliniska val"

Svenska Läkaresällskapetets initiativ att arbeta med den internationella kampanjen "Choosing wisely" under "Kloka kliniska val" väckte intresse inom SFPM att arbeta med egna kloka val. Inriktningen för arbetet har varit att dels välja områden som vi själva kan påverka och att råden ska vara lätta att använda i det dagliga palliativa arbetet. I föreläsningen presenteras dessa förslag från SFPM som vi formulerat som "Kloka kliniska val". Vi ser fram emot en diskussion hur vi på bästa sätt kan sprida dessa inte bara inom palliativa vårdenheter utan även till primärvården och sjukhusen.

Martin Dreilich

Överläkare, med.dr. ASIH Capio Norrort

Kloka palliativa val – ur palliativa vårdprogrammets perspektiv

Ett nationellt vårdprogram ska ge professionen vägledning i hur vi ska tillhandahålla god vård utifrån kunskap och beprövad erfarenhet. I den reviderade versionen av det nationella vårdprogrammet för palliativ vård av vuxna har vi velat lyfta fram vårdinsatser som inte längre på ett självklart sätt gagnar patienten som börjar närma sig livets slut. I föreläsningen kommer dessa nya förslag att presenteras samt när man behöver diskutera dem med en sjukdomsansvarig specialist, och när vi självständigt i dialog med patienten kan välja att avstå ifrån dem.

Bertil Axelsson

*Läkare och professor emeritus palliativ medicin,
Östersund/Umeå*

Onsdag 19 nov

11:00 - 12:30

Lokal: A2

Genusaspekter i palliativ vård

Moderator: Linda Björkhem Bergman *Professor och överläkare i Palliativ Medicin vid Karolinska Institutet och Stockholms Sjukhem. Vetenskaplig ledare vid Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län*

Könsskillnader i tillgång till specialiserad palliativ vård – finns det?

Föreläsningen kommer handla om hur kön potentiellt påverkar bedömningen av palliativa vårdbehov, beslut om vårdnivå och tillgången till palliativ vård i Sverige och internationellt.

Jenny Klintman

Överläkare i palliativ medicin i Kristianstad, Region Skåne, specialist i internmedicin och hematologi och docent vid Lunds universitet

Genusrelaterade mönster i läkemedelsutsättning sista tiden i livet

I livets slutskede handlar mycket av den palliativa vården om att lindra lidande, skapa trygghet och anpassa insatser efter individens behov. En central del i detta är läkemedelsoptimering, att sätta ut läkemedel som inte längre är till nytta samt sätta in andra, symtomlindrande läkemedel. Den här föreläsningen belyser hur kön och genus kan spela en roll i vilka läkemedel som sätts ut, när och hur. Vi tittar närmare på forskning, klinisk praxis och sociala normer som kan påverka både patientens önskemål och vårdgivarens beslut.

Gabriella Frisk

Överläkare, specialistläkare i onkologi samt palliativ medicin. Arbetar kliniskt inom ASIH Stockholm Södra i Stockholm. Med dr och postdok-forskare vid Karolinska Institutet

Genusaspekter på kroppsuppfattning vid cancerrelaterad vikttnedgång för patienter inom palliativ vård

Nutritionen är en central del i den palliativa vården och ett gott nutritionsstatus kan bidra till ett mer gynnsamt sjukdomsförlopp. Vi har i studier kunnat visa att många aspekter av nutrition vid palliativ vård är kopplade till genus. Fokus i min forskning är att öka kunskapen på detta område, i syfte att främja en mer jämställd vård.

Charlotte Goodrose-Flores

Leg. dietist med klinisk anställning på ASIH Familjeläkarna i Stockholm. Med dr och postdok-forskare vid Karolinska Institutet

Onsdag 19 nov

11:00 - 12:30

Lokal: A4

När avsked pågår – sorg under sjukdomstiden

Moderator: Anette Alvariza

*Specialistsjuksköterska, professor i vårdvetenskap
inriktning palliativ vård, Marie Cederschiöld högskola
och Stockholmssjukhem, vetenskaplig ledare Palliativt
kunskapscentrum i Stockholms län*

Att ge röst åt sorgen genom interventionen Ditt behov av stöd

Presentationen fokuserar kring hur interventionen Ditt behov av stöd (CSNAT-I) kan användas för att främja samtal kring närståendes sorg och behov under sjukdomstiden. Med utgångspunkt i exempel från både forskning och klinisk praktik belyses bakomliggande orsaker till stödbehoven och vilka stödåtgärder som kan möta dem.

Maria Norinder

*Fil. dr., sjuksköterska med master i vårdvetenskap med
inriktning mot palliativ vård, adjunkt. Marie Cederschiöld
högskola och Sophiahemmets högskola*

Anneli Hallberg

*Specialistsjuksköterska inom intensivvård och inom
palliativ vård, diplomerad sjuksköterska i Palliativ
omvårdnad*

Caroline Persson

*Specialistsjuksköterska inom onkologi med inriktning
palliativ vård, diplomerad sjuksköterska i Palliativ
omvårdnad*

Väntesorg ett begrepp att möta och använda inom palliativ vård

Föreläsningen syftar till att öka förståelse för begreppet väntesorg, och hur det kan användas i samband med palliativ vård. Resultaten från en begreppsanalys presenteras utifrån kännetecken, förutsättningar samt konsekvenser för väntesorg. När ett begrepp får kännetecken blir det mer begripligt, hanterbart och underlättar kommunikation. Detta kan hjälpa vårdpersonal att identifiera väntesorg samt förmedla/spegla känslan till både patient och dennes närstående.

Ann-Sophie Dahlberg

*Specialistsjuksköterska palliativ vård, magisterexamen i
omvårdnadsvetenskap, Silviasjuksköterska, Stockholm
stad, Fruängsgården*

Tina Fjordestam

*Specialistsjuksköterska palliativ vård, magisterexamen i
omvårdnadsvetenskap, Palliativa teamet Växjö*

Patientens sorg

Sorg upplevs många gånger under sjukdomsperioden hos patienter med palliativa vårdbehov. Sorgen kan präglas av förluster och förändringar i livet som följer med svår sjukdom. Föreläsningen har fokus på hur sorgen kan ta sig uttryck i mötet med patienten och vilka känslor den kan väcka hos vård och omsorgspersonal.

Tove Stenman

*Sjuksköterska och leg. barnmorska, masterexamen i
vårdvetenskap med inriktning palliativ vård samt doktorand
i palliativ omvårdnad, Mittuniversitetet Östersund*

Onsdag 19 nov

11:00 - 12:30

Lokal: C1+C2

Kultur livet ut

Moderator: Ingrid Hellström

Sjuksköterska, professor inom vård av äldre, Marie Cederschiölds högskola

Smått och gott om forskning om hur kultur påverkar vårt välbefinnande

Med utgångspunkt i en minnesvärd upplevelse kommer Ulrika Lindblad på ett lättsamt sätt att berätta om vad forskningen säger om hur kultur – som musik, dans och skapande – kan påverka vår hälsa.

Ulrika Lindblad

Verksamhetsutvecklare föreningen Kraftens hus Stockholm

Konstterapi i palliativ vård

Under tio års tid ledde Maria Wahlström Norlin uttryckande konstterapi på en palliativ enhet. Här delar hon med sig av erfarenheter och reflektioner av det som många deltagare kallade Friskvården. Deltagarna, patienter och närstående, fick hjälp att uttrycka sig genom olika medier som målning, musik, poesi eller rörelse. Skapandet banade väg för existentiella samtal och bidrog till att skapa mening i en svår livssituation.

Maria Wahlström Norlin

Specialistsjuksköterska på Cancerrådgivningen, Regionalt cancercentrum Stockholm Gotland, dipl. uttryckande konstterapeut. Styrelseordförande Kraftens hus Stockholm

"Mer än ett trevligt inslag" – om musik som en essentiell kvalitet inom äldreomsorgen

Inom äldreomsorgen i Sundbyberg har man arbetat med direkta musikterapeutiska insatser men också genom att utbilda personal i att använda musik för att underlätta kontakt och kommunikation, stärka förmåga till självuttryck och ge känslomässigt stöd.

I den här föreläsningen lyfts betydelsen och effekterna av arbetet som resulterat i att Sundbyberg satsar på att anställa fler musikterapeuter

Lis Jacobsson

Musikterapeut och handledare inom Sektorn för vård och omsorg i Sundbybergs stad

Improviserat musikaliskt samspel vid demenssjukdom

Ingrid Hellström kommer att berätta om ett pågående forskningsprojekt som utforskar hur ett musikprogram kan förbättra välbefinnandet hos personer med måttlig till svår demenssjukdom. Programmet bygger på improvisation, där deltagarna spelar olika instrument tillsammans med musiker och deltar i kreativa sessioner. Målet är inte enbart att spela musik, utan att skapa meningsfulla stunder och relationer mellan personer med demenssjukdom.

Ingrid Hellström

Sjuksköterska och professor inom vård av äldre, Marie Cederschiöld högskola

Onsdag 19 nov

12:30 - 13:30

Lokal: A4

Öppen lunchsession med vetenskaplig diskussion för doktorander från alla professioner

Att rekrytera och behålla deltagare i studier inom palliativ vård kan innebära betydande utmaningar. I denna öppna session, riktad till doktorander, diskuteras etiska överväganden, praktiska hinder samt strategier för att underlätta deltagande i forskning för patienter, närstående och vårdpersonal. Syftet är att dela erfarenheter och insikter som kan stödja doktorander i deras pågående eller framtida forskning.

Kerstin Ivéus

*Specialistsjuksköterska i barn och ungdom, masterexamen
i palliativ vård samt doktorand vid Marie Cederschiöld
Högskola*

Cecilia Bauman

*Sjuksköterska med masterexamen i palliativ vård,
doktorand vid Marie Cederschiöld högskola*

Onsdag 19 nov

13:30 – 15:00

Lokal: A1

AI inom palliativ vård

Moderator: Staffan Lundström

*Docent, överläkare FoUUI-enheten Stockholms Sjukhem.
FoUU-ansvarig Svenska palliativregistret*

Digitalt beslutsstöd för tidig identifiering av palliativa vårdbehov – ett pilotprojekt

Att identifiera tidiga palliativa behov på en slutenvårdsavdelning är både resurskrävande och en kvalitetsmässig utmaning. Detta pilotprojekt utvecklar och utvärderar ett digitalt beslutsstöd som analyserar journaldata i TakeCare, baserat på kriterierna i det personcenterade och sammanhållna vårdförloppet för palliativ vård. Verktöget kommer att testas i klinisk vardag på en geriatrisk slutenvårdsavdelning, där dess träffsäkerhet, användbarhet och påverkan på vårdplanering och arbetsflöden kommer att utvärderas.

Jonas Bergström

Överläkare Capio Legevisitten AB, specialist i geriatrik och palliativ medicin

Att våga möta det svåra – sjuksköterskestudenters samtalsträning med hjälp av avatarer

Föreläsningen kommer ge en bakgrund till varför vi fokuserar simulering med avatarer på just svåra samtal mellan sjuksköterskan och patient/närstående. Vi kommer prata om vikten av och utmaningarna med, att utveckla nya digitala hjälpmedel i samskapande samt presentera preliminära resultat av studien där vi infört samtal med avatarer i sjuksköterskeutbildningen på grundnivå.

Maria Brovall

Professor i vårdvetenskap, sjuksköterska. Akademien för Vård, Arbetsliv och Välfärd. Institutionen för Vårdvetenskap Högskolan i Borås

Vill jag kunna prata med min avlidna vän? Hur AI möjliggör detta redan idag

I den här föreläsningen kommer Anders berätta om möjligheten att "bevara" sig själv eller en släkting i form av en avatar baserad på generativ AI och väcka medvetenhet om denna nya teknologiska möjlighet. Potentiella fördelar kommer att diskuteras, såsom möjligheten för familjer att fortsätta ha "samtal" med sin kära och bevara deras minne på ett interaktivt sätt. Samtidigt kommer vi att ställa kritiska frågor om vilka etiska aspekter denna teknik innebär - från frågor om samtycke och integritet till psykologiska effekter på sorgeprocessen. Målet är att öppna upp en reflektion kring hur vi förhåller oss till död, minne och teknologi i en tid då gränsen mellan verkligt liv och artificiell intelligens blir alltmer svåravgränsad.

Anders Bjarby

Entreprenör och AI-entusiast, Brattoo AB

Avslutande panelsamtal

Onsdag 19 nov

13:30 – 15:00

Lokal: A2

Konsultverksamhet i palliativ vård

Moderator: Ursula Scheibling

Överläkare, Palliativt utvecklingscentrum Lund

Forskning kring palliativa konsultteam

Hur praktiseras palliativa konsultationer och vilka patienter får tillgång till dem? Vilka faktorer kan vara av betydelse för utformning och införande av arbetssätt där palliativa konsultationer integreras tidigt tillsammans med kirurgisk cancervård?

Susanna Böling

Sjuksköterska, fil. dr. i vårdvetenskap, Palliativt Centrum, Göteborg

Nya perspektiv – undersköterskor som komplement till ett konsultteam

Två undersköterskor på Västerviks sjukhus kommer berätta om sina erfarenheter av att fungera som komplement till det palliativa konsultteamet i Norra Kalmar regionen.

Meg E Karlsson

Specialistundersköterska palliativ vård, Västerviks sjukhus

Konsultverksamhet barn

I den här föreläsningen kommer behoven och förutsättningarna för konsultverksamhet för barn att diskuteras. På vilket sätt kan man stötta vårdgivare i vården av barn med palliativa vårdbehov? Exempel kommer från Södra sjukvårdsregionen men också från övriga delar av Sverige.

Charlotte Castor

Barnsjuksköterska och forskare, Lunds universitet och Palliativt utvecklingscentrum

Konsultationens många ansikten

Hur tillgodoser ett konsultteam behoven av palliativ vård i glesbygdsmråden och vad ingår egentligen i konsultuppdraget?

Johan Johansson

Överläkare, Palliativa enheten Region Jämtland Härjedalen

Konsult bedside

Vilka är vinsterna med fysiska besök i vår konsultverksamhet?

Ursula Scheibling

Överläkare, Palliativt utvecklingscentrum Lund

Onsdag 19 nov

13:30 – 15:00

Lokal: A4

Samtal om livsviktiga frågor

Moderator: Jane Österlind

Docent i vårdvetenskap, Marie Cederschiöld Högskola

När samtal blir vård – existentiella samtal i palliativ vård

Att samtala om existentiella frågor är inte en lyx – det är en del av god palliativ vård. Syftet med palliativ vård är att förebygga lidande hos svårt sjuka patienter oavsett sjukdom eller plats. För att uppnå detta krävs god kommunikation, och att vårdpersonal från olika discipliner samarbetar. I ett tvärvetenskapligt forskningsprojekt "Talk for life- conversations about existential issues in palliative care" med fokus på samtal vid existentiella frågor har en modell utvecklats som beskriver hur dessa samtal kan göras möjliga i praktiken.

Christina Melin-Johansson *Specialistsjuksköterska, professor i omvårdnad
Mittuniversitetet*

Trygghet ger mod att både tala nu och fundera en stund extra

I föreläsningen kommer grundförutsättningar för samtalet att diskuteras och hur en god struktur ger utrymme för ett dynamiskt samtal med patienten i fokus. Hur får vi tillgång till att samtala med barn och hur förhåller vi oss till sanningen? Palliativ inkongruens, dvs hur får vi med kollegor och familj på ett palliativt förhållningssätt? Hur närmar vi oss frågan om behandlingsbegränsningar och vad är egentligen sjuksköterskans roll?

Frans Nilsson *Överläkare, barnonkolog och medicinsk chef
Barnonkologen NUS i Umeå*

Marita Vikström-Larsson *Konsultsjuksköterska, specialistsjuksköterska barn och
ungdom samt inom barnonkologi. Barnonkologen NUS
Umeå.*

Personcentrerad kommunikation – nya insikter och erfarenheter hos framtidens sjuksköterskor

"Samtalsträning på personcentrerade värden" är en samtalsträningsmodell för att rusta framtidens sjuksköterskor att samtala med personer i behov av palliativ vård om känslomässiga och existentiella aspekter på ett personcentrerat sätt. Föreläsaren belyser träningsmodellens pedagogiska styrkor, studenters utveckling av personcentrerade färdigheter, självinsikt och professionella utveckling.

Ingela Beck *Docent och biträdande professor i omvårdnad,
Högskolan i Kristianstad*

Onsdag 19 nov

13:30 – 15:00

Lokal: C1+C2

Abstraktpresentation

Moderator: Charlotte Klinga

Socionom, forskare, Fil Dr

Har jag glömt vem jag får vara? Äldre transpersoners unika behov i allmän och specialiserad palliativ vård

Marion Englaborn

Leg. vårdlärare och författare, Göteborg

Capio ASIH och hemtjänst i samverkan – ett fortsatt projekt för förbättring och utvärdering

Föreläsningen kommer att belysa grundförutsättningar för samtalet och hur en god struktur ger utrymme för ett dynamiskt samtal med patienten i fokus. Hur får vi tillgång till att samtala med barn och hur förhåller vi oss till sanningen? Palliativ inkongruens, dvs hur får vi med kollegor och familj på ett palliativt förhållningssätt? Hur närmar vi oss frågan om behandlingsbegränsningar och vad är egentligen sjuksköterskans roll?

Maria Reistedt, Anne-Marie Persson

Capio ASIH Norrtälje.

Ögonblick av förtroende: Förtroliga samtal och mellanmänskliga relationer i palliativ vård

Tove Stenman, Bodil Holmberg, Ylva Rönngren, Ulla Näppä,
Christina Melin Johansson

Mittuniversitetet

Närvaro, perspektiv och stöd: En psykolog i det palliativa teamet

Mattias Tranberg, Kristina Vilhelmsson

Palliativt utvecklingscentrum, Institutionen för kliniks vetenskap Lund

Sjukhusclown i psykosociala teamet

Livia Zefa Persson, Madeleine Rahm Andersson, Eva Westerlin,
Gerda Boström, Niclas Turesson, Åsa Forsberg, Hakima Karidar,

SPSV Lund, Clownronden, ASIH-Lund

Multiprofessionell rond med patient och närstående i fokus

Jessica Wetterberg, Camilla Hansson, Jennie Svensson, Victoria Larsson,

NU sjukvården Västra Götalands regionen

Onsdag 19 nov

15:20 – 16:00

Lokal: Plenum A1

Avslutning

Thorsten Andreassen

Artist, skådespelare, komiker och magiker

Som komiker, jonglör och magiker har Thorsten trollbundet publik världen över. Med sin intensiva närvaro och känsla för timing lyckas han alltid skapa en stark kontakt med publiken – oavsett scen.

Genom åren har Thorsten, både som soloartist och tillsammans med Gycklargruppen, tilldelats flera prestigefyllda utmärkelser, däribland DN:s Kasperpris, SvD:s Humoris och Bosse Parneviks Humoris.

Konferensens egna låt

Sociala kommittén

Avslutning och tack

Bertil Axelsson

*NRPV:s ordförande, läkare och professor emeritus
i palliativ medicin*

Moderator

Annika Cederholm

*Sjuksköterska, verksamhetschef,
Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län*

Anette Alvariza

*Specialistsjuksköterska, professor i vårdvetenskap
inriktning palliativ vård, Marie Cederschiöld högskola
och Stockholmssjukhem, vetenskaplig ledare Palliativt
kunskapscentrum*